

יביע אומר - הר גילה

קורח | גליון 355

כח סיון תשפ"ג | שבת מברכין
להפצת העלון / הארות / הקדשות
יעקב- 0528445949

זמני היום אופק ירושלים

מוצ"ש ר"ת	מוצ"ש	כניסת שבת
21:19	20:23	19:32

העלון מוקדש לרפואת והצלחת הגאון הגדול הר' בן ציון מוצפי בן מובה שליט"א | עמית בת תקוה | שיראל בת אור | ר' שלמה בן שושנה
דניאל בן גולד דוד יהונתן דניאל בן מובה | רוזה בת ג'מילה | לע"ז- צדוק בן חביבה, ר' דוד בן שרה
זיווג הנון- ורד פרחיה בת בתיה. שיר בת אסתר | להצלחת- מתפללי בית כנסת "יביע אומר" הר גילה ה"ז

מורנו ורבנו הלכה למעשה

עפ"י גאון עוזנו ותפארתנו מרן הרב עובדיה יוסף זצוק"ל
ובנו הראשון לציון הרה"ג יצחק יוסף שליט"א

הלכות שבת – הלכות רחיצה בשבת: א) אסור לרחוץ כל גופו בשבת, אפילו במים שהוחמו בערב שבת, ואפילו אבר ואבר, בין אם הם בכלי בין אם הם בקרקע, ואפילו לשפוך על גופו את המים החמים שהוחמו מערב שבת להשתטף אסור. אבל מותר לרחוץ במים חמים פניו ידיו ורגליו כל שאינו רוחץ בהם כל גופו, או רובו, שרובו ככולו. (ואפילו במים שהוחמו בשבת בהיתר כגון על ידי דוד שמש וכדו' מותר לרחוץ בהם פניו ידיו ורגליו וכדלהלן). (חזו"ע ח"ו עמוד על דעת, פ"ז).

ב) חמי טבריה כשהם בקרקע מותר לרחוץ בהם כל גופו, אפילו אם המקום מקורה בתקרה, וגורם להזיע. אבל כשהם בכלי אסור, שיבואו להתחלף בחמי האור. וכל שכן שמותר להתרחץ במים צוננים אפילו כל גופו. [ומיהו רחיצת כל גופו במים "פושרים" יש לאסור לדעת מרן השו"ע, וכדין רחיצה במים חמים, ואפילו להוסיף מים חמים לצוננין רק כדי להפיג צינתן, דינם כדין מים פושרים, שיש מהאחרונים שאסרו לרחוץ גם בהם]. (שם עמוד על דעת, ע"ט, פ').

ג) ומותר להתרחץ במי טבריא אפילו אם הוא מכויין לרפואה, שמכיון שגם האנשים הבריאים רגילים להתרחץ במי טבריא לתענוג, לא מוכחא מילתא דלרפואה קא עביד. וכמובן כשרוחץ על פי כללי הצניעות ושמירת גדרי הקדושה. ואסור להתרחץ במים ששרו בהם פשתן, אפילו הוא בריא, מפני שהם מאוסים ואין דרך להתרחץ בהם אלא לרפואה. ואם אינו שוהה בהם אלא טובל ויוצא מיד מותר, שאינו נראה אלא כמיקר. (שם עמוד ע"ה. וע"ע בבאה"ל מש"כ בענין זה).

ד) [מי שאחזו חולי הקרירות שאין בו סכנה, ורפואתו היא להניח רגליו במים חמים, כדי שעל ידי כך יתחמם גופו ויזיע, נראה להתיר, אפילו אם הוא מתכוין לרפואה, מכיון שגם הבריאים עושים כן לחמם עצמם, לכן לא מוכח שכוונתו לרפואה, ומותר לו לעשות כן]. (שם עמוד ע"ה).

ה) לא ישתטף אדם כל גופו בצונן ויתחמם כנגד המדורה, שהוא מפשר מים שעליו ונמצא כרוחץ כל גופו בחמין. אבל אחר שנתחמם אצל האש מותר להשתטף בצונן, מפני שאין המים שעליו מתחממים כל כך.

והנוטל ידיו במים צוננים רשאי לחמם ידיו אצל האש, אף על פי שלא ניגבם. (א"ה: באופן שאינו מצמיד ידיו לרדיאטור וכדו' שאז נעשים המים חמים בחום שהיד סולדת בהם, שיש לאסור. אלא הוא רק מתכוין לחמם ידיו בסמוך לאש, ודינם כדין מים חמים שהוחמו בהיתר בשבת, שמותר לרחוץ בהם פניו ידיו ורגליו וכנ"ל). (שם עמוד ע"ו).

ז) נשים שהגיע זמן טבילתן בליל שבת, והמים של המקוה חמים, או "פושרים", טוב שתהיה טבילתן בתוך זמן בין השמשות, דהיינו בתוך 18 דקות שאחר שקיעת החמה. והיכא דלא אפשר, כיון שהיא טבילת מצוה, יכולות הנשים לטבול בליל שבת אפילו במים חמים, ויסמכו על הפוסקים המתירים.....
המשך בדף אחרון.

חברי בית הכנסת 'יביע אומר' מקדמים בברכה את
הרב חביב חודידה שליט"א

המתארח עימו בשבת – להלן זמני תפילות ושעורי התורה

יום שישי	יום שבת
19:12 שיר השירים	07:45 שחרית ודרשה הרב
19:32 מנחה	16:00 תהילים לילדים
קבלת שבת ודרשת הרב	16:30 שעור תורה עם הרב
ערבית	בבית הכנסת
22:00 שעור תורה	18:00 מנחה
עם הרב בבית הכנסת	סעודה שלישיית בבית הכנסת
	20:13 ערבית ולימוד תנא דבי אליהו

שבת שלום ומבורך

טעמו וראו כי טוב ה'

כל יום בבית הכנסת, שחרית בשעה 06:00, מנחה – 20 דק' לפני שקיעה
שעור תורה ותפילות ערבית ולאחר מיכן שעור התורה היומי

יום א' – הרב גדעון מזרחי שליט"א – הלכה שולחן ערוך

בשעה 21:00 ליקוטי מוהר"ן – עם הרב אהוד דהאן

יום ב' – הרב גדעון מזרחי שליט"א – הלכה שולחן ערוך

יום ג' – הרב ניתאי כדורי שליט"א – מוסר

בשעה 20:30 גמרא מסכת תענית.

יום ד' – הרב גדעון מזרחי שליט"א – הלכה שולחן ערוך

בשעה 20:30 שעור בקדושת המשפחה לנשואים יחד עם הרב

יום ה' – הרב אהוד דהאן שליט"א – פרשת שבוע

עזר תורה תפילות מיוחדות בשעה 21:00

'להסתפק'

פרשתינו היא אחת הפרשיות המסעירות ביותר בתולדות העם היהודי, ועניינה מהוה חומר גדול למחשבה לכל יהודי באשר הוא, וממנה נלמד שיש להתרחק מהמחלוקת כמטחוי קשת וכבורח מלהבות האש. ואמרו המפרשים על הפסוק: **"ובני קורח לא מתו"** - למרות שקרח עצמו מת, הותר למרבה הצער יורשים וממשיכי דרך רבים בכל דור ודור הנחשבים לצאצאיו, והם תלמידיו המכונים בניו ההולכים בעקבותיו ואוחזים באורחותיו, ובהבל פיהם ממשיכים להרוס כל חלקה טובה, וטוענים שמחלוקתם היא לשם שמים, ורבים הם הנופלים לתוך אותו בור של קורח. ועל כך הזהיר **"הגאון מוילנא"**: **"וכל עמל אדם לפיהו"** - כל הצרות והיסורים שאדם עמל בהם בעולם הזה אינם אלא בשל "פיהו", כלומר הם אותם פירות הגדלים מעץ המחלוקת.

על הפסוק "ויקח קרח" דרשו חז"ל (סנהדרין קט:): **"מקח רע לקח לעצמו"**. והביאור הוא, שביקש לקבל הכל, גם מנהיגות גם גדולה וגם כהונה לבסוף לא לקח עמו כלום, אלא סופו היה מר ונמחר ויצא קרח מכאן ומכאן ונחל הפסד גדול גם לכל רכושו. וכמו שאמרו (שם קט): **"הגמל הלך לבקש לו קרניים, גזזו לו גם את האזנים"**.

והנה הדבר שעמד מול עיני קורח והציק לו מאוד, שאלתו (ט"ז, ג') **"כי כל העדה כולם קדושים ובתוכם ה'"**, ומדוע תתנשאו על קהל ה'", אתם משה ואהרן כנשיאים, מי שמכם לאיש שר ושופט, שאלת **"ומדוע תתנשאו"** היתה בעוכרו,

השקפה יהודית- הרב אהרון קצין

'ולא יהיה קָרַח וְכַעֲדָתוּ...'

הנה כל הרוצה חיים תקינים ובריאים, חיים של שלווה ואושר, חיים של עושר וכבוד, צריך לדעת שהרבה מזה תלוי ונחשב בשמים על דבר אחד: **"זחירות ממחלוקת"**

הפסוק בפרשה זו עקב (טז, ה) **"ולא יהיה קָרַח וְכַעֲדָתוּ"** וכמה מהראשונים למדו מזה שיש כאן ציווי מיוחד לא להחזיק במחלוקת, אלא לדבוק במידת השלום. ונתאר לעצמינו כמה העולם היה נראה יפה ושמח יותר, אם כולם היו מאמצים לעצמם את המצוה היקרה הזו?!

הגאון רבינו חיים פלאג'י כתב באחד מספריו: **"אני הגבר ראתה עיני מיום שעמדתי על דעתי, כי כל איש ואשה, משפחה ומשפחה, מדינה ומדינה, עיר ועיר שהיו ביניהם מחלוקת לא יצאו נקיים שתי הכתות, ונלקו בין בגו פן בין בממונן, ומי שיש בו דעת יעמיק מאוד בזה, ולעולם יהיה מותר משלו בין בגופו בין בממונו בין בכבודו, ויראה שיצא הפסדו בשכרו** (רצה לומר שירווח יותר ממה שהפסיד) **בין בעולם הזה בין בעולם הבא** ויהיה אוהב שלום ורודף שלום".

קרח החזיק במחלוקת, ומה יצא לו מזה? שום דבר. ולעומת זאת אם היה מוותר על כבודו ושותק כמה היה זוכה, **החיידושי הר"ם** כותב בפרשה שהקב"ה רצה לעשות את קרח **"לוי גדול"** כמו שיש **"כהן גדול"**, ולא יהיה **"לוי גדול"** קטן בעיניך, וראיה שעד היום לא מצא הקב"ה אחד שיהיה ראוי לזה... אלא שהיה צריך לעבור את הנסיון הזה כשראה את אליצפן בן עוזיאל שנתמנה לנשיא במקומו, והיה צריך לוותר ולהנמיך את הראש, אבל לצערינו לא עמד בנסיון ויצרו השיאו, וביום אחד איבד את הכל!

בעלי המוסר אומרים, אם נתבונן נראה שכל הסיפור של קרח היה ביום ולילה אחד, ובגמרא (בבא בתרא עד.) אמרו שהיה ישמעאלי אחד שהראה לרבה בר בר חנה את הפתח של גיהנם שבו נבלעו קרח ועדתו, והיה אותו מקום מעלה עשן וחום מהגיהנום, והיו צועקים **"משה אמת ותורתו אמת והן בדאין"**, ואם נחשוב את השנים שעברו מאז משה רבינו ועד היום שעוד קרח ועדתו מתייסרים שמה, נראה מה יכול לעשות טיפשות של יום אחד!!! צא וחשוב כי יש קונה עולמו בשעה אחת, ויש מאבדו בשעה אחת... **רחמנא ליצלן!**

הרה"ק רבי נפתלי מראפשיץ זצ"ל אומר דבר נחמד על המדרש שמביא רש"י "ויקח קרח- לקח את עצמו לצד אחד" אם נחשבן הגימטריא של **"צד"** הוא 94, ו**פעמיים 94** יוצא בגימטריא 188 כמספר **"פקח"**, רמז ש**פ'קח'** הוא זה שיועד שיש שני צדדים... זאת אומרת שהוא מבין את הצד שלו אבל גם את הצד של השני. אבל **קרח לקח עצמו לצד אחד**, היינו שראה רק את הצד שלו, וזה שהביאו לאבדו ה'.

יותר מזה, אם נעשה פעמיים **"פקח"** (94X2) יצא לנו גימטריא 376 כמנין **"שלום"**! והיינו כשיש שני פקחים שכל אחד מבין שיש את הצד שלו, אך יש גם הצד של השני חוץ מהצד של עצמו... זה מביא את **"השלום"**.

בקנאתו קנאה שלא לשם שמים, ותוצאותיה לא איחרו לבוא כידוע. מחלוקת קורח היתה נוראה וכואבת, ויצא הקצף, מפני שהריב והמחלוקת היו נטושות בין אחים שהם משבט וממשפחה אחת. ודורשי רשומות כתבו בדרך הלצה על כך במשל הבא: הזהב עבר בשוק הנפחים ושמע קולות עזים הבוקעים מהכאת הנפח בקורנס ובפטיש על הברזל החם, התפלא הזהב ושאל את הברזל: מדוע זה תצעק זעקות איומות, ולא תלמד ממני אני הזהב שהנני יקר וחביב, ובכל זאת אינני משמיע קולות צעקה כמוך בשעה שהצורף מכה בי? אדוני הזהב, השיב הברזל: בעייתנו שונה לחלוטין. שכן המכה את הזהב הוא פטיש ברזל, חומר ומתכת שונה, שהוא נחשב לזר ולנכרי. מה שאין כן אצלי הברזל, המכה והחובט בי הוא - **"אח"** הברזל הנחשב לעצמי ובשרי, ועל כן הכאב הוא גדול ונורא. ולכן בעדת קורח גברה מידת הדין וניספו גם הטף ויונקי שדיים, עוללים, ללא חטא ועוון.

וכמה מאירים דברי חז"ל שיש לקחת מוסר עד היכן מגיע עונש המחלוקת, ואף על פי שקורח היה מנושאי ארון הברית חכם ועשיר גדול בישראל, ושלשלת יוחסין עתידין לצאת ממנו. שמואל ששקול כמשה ואהרן שנאמר: משה ואהרן בכהניו ושמואל בקראי שמו. ועשרים וארבעה משמרות יוצאים מבניו שכולם מתנבאים ברוח הקודש. ולא הועיל לו מאומה, ומזה ילמד אדם מוסר ויהיה מתלמידיו של אהרן אוהב שלום ורודף שלום. שבת שלום.

וזה מה שממשיך המדרש "וקרח שפ'קח" היה, מה ראה לשטות זו...? וד'ק.

סיפור נפלא סיפר פעם הגאון **רבי שלמה זלמן אויערבך** זצ"ל, שכידוע מילדותו ועד יומו האחרון התגורר בשכונת **"שערי חסד"**, ומספר שבבחרותו באיזה שנה, עלה חתנו של מרן ה"חפץ חיים" **הרב רבי אהרן כהן מראדין** לשכון כבוד בשכונתו שכונת **"שערי חסד"** בירושלים.

קודם בואו, כששמעו נכבדי הקהילה בשכונה, שהצדיק בא להשתקע בשכונתם, עשו מאמצים רבים כדי להנעים לחתן ה"חפץ חיים" את שהייתו עמהם. סדרו לו דירה טובה, פרנסה ומחיה, מקום טוב בבית מדרש וכו', העיקר שיוכל **רבי אהרן** לשבת על התורה והעבודה בשקט ושלווה.

ואכן כמה שבועות התגורר **רבי אהרן כהן** בשכונתם, אולם ביום בהיר אחד נעלמו עקבותיו, לא הגיע לבית מדרש, לא נמצא בבית, כמי שבלעה אותו האדמה... הכיזו בבית הכנסת המרכזי שכל מי שראה את רבי אהרן כהן בפעם האחרונה שיודיע.

ואכן זקן אחד נזכר שראה אותו ביום בהיר אחד, שארז כל מטלטליו ושכר עגלה לכיוון העיר **"יפו"**.

מיד שלחו כמה מנכבדי הקהילה לעיר יפו לחפשו, ולאחר כמה חיפושים וביירוים מצאוהו באיזה דירה ששכר לעצמו, ללא ריהוט מסודר, ללא מחיה מסודרת, וללא אוירה מכובדת המתאימה לתלמיד חכם שכמותו.

שאלוהו: **"מה מצאת פגם בנו שככה עזבתנו ביום אחד בלי להודיע אפילו?"**

השיב רבי אהרן כהן: **אגיד לכם את האמת, לפני יציאתי מאת קדש הקדשים מרן ה"חפץ חיים" שאלתי את פיו הק', באשר שפני מועדות לארץ הקודש, היכן מציע עבורו לגור, בירושלים או בחברון או בצפת או יפו?**

השיב לו ה"חפץ חיים" איפה שתגור זה לא משנה, בכל מקום אפשר לעבוד את ה' אם רוצים, **אבל תתן לי "תקיעת כף" שבכל מקום שאתה רואה "מחלוקת" מיד אתה עוזב את המקום!** ואכן נתתי לו **"תקיעת כף"** וזכה נפרדנו.

מסיים רבי אהרן כהן את סיפורו המדהים, הנה תבינו לפני שיצאתי ממכם היה באיזה יום מחלוקת בבית הכנסת, בקשר ל"גבאות" מי יהיה הגבאי, ומכיון שהבטחתי למורי חמי ב"תקיעת כף" שאם יש מחלוקת תיכף אני בורח, וראיתי עד כמה הענין חמור בעיניו, ממילא לא יכולתי להתמהמה אפילו בכדי להגיד לכם את יציאתי, מתוקף חומרת ה"תקיעת כף", וממילא ישר ארזתי את המטלטלים ונסעתי...

הנה נבין מכאן אם רבי אהרן כהן היה מוכן לעזוב דירה פרנסה ואוירה טובה הכל בגלל מחלוקת קטנה, נבין מזה שבעיני מרן ה"חפץ חיים" עונש המחלוקת הוא הרבה יותר חמור מכל מחמדי העולם, ואף אם הוא אינו ממש במחלוקת, רק **"נמצא" באיזור של מחלוקת...**

אבל מידה טובה מרובה- כמה שפע רוחני עצום זוכה האדם, אם אך יותר מעט מעצמו למען השלום!! נסו ותיווכחו. שבת שלום ומבורך!

פתרון לחידה משבוע שעבר:

- מאיזה שבת היו: א) כלב בן יפונה ב) יהושע בן נון. **תשובה**- א. יהודה ב. אפרים.
- ציין מפרשתינו 2 כינויים נוספים למילה ענקים. **תשובה**- א) אנשי מידות ב) נפילים.
- על מי נאמר בתורה: "עם גדול ורב ורם כענקים?" **תשובה**- בני עמון (דברים ב כא).
- "וימותו האנשים במגפה" עיין ברש"י וענה: באיזה אופן מתו המרגלים ומדוע? **תשובה**- המרגלים נענשו מידה כנגד מידה: הם חטאו בלשונם ולכן נענשו בכך שלשונם השתרבבה עד טבורם ויצאו ממנה תולעים ונכנסו לתוך טבורם.
- על הציצית נאמר: "וראיכם אותו וזכרתם את כל מצוות ה'": כיצד נרמז הדבר בשם ציצית? **תשובה**- לפי גימטריא: ציצית = 600 + 8 חוטים + 5 קשרים ס"ה 613 כמנין תרי"ג.

חידה

- עיין בגמרא סנהדרין ק"י וענה: א. מה מקור עושרו של קרח? ב. במה מתבטא עושרו הרב?
- ציין שני מקורות בתורה בהם נזכר התואר "אנשי שם".
- איזה כלל נלמד מהפסוק: "וישלח משה לקרא לדתן ואבירם?" (רש"י)
- מהי הקירבה המשפחתית של קרח למשה?
- על מטה אהרן נאמר "ויגמול שקדים". איזה נביא ראה "מקל שקד"?

'מזדה על האמת'

פרשת קרח פותחת במחלקת שיצרו קרח ודתן ואבירם נגד משה. טענתם המרכזית היא: "ויקהלו על משה ועל אהרן ויאמרו אלהם רב לכם כי כל העדה כלם קדשים ובתוכם ה' ומדוע תתנשאו על קהל ה'". לכאורה, הטענה צודקת כלם שווים. זו טענה שנשמעת לכאורה הגיונית. אף האמת היא כי אם נחשב קצת יותר לעמק, אין אפשרות בעולם שכלם יהיו שווים. כל אחד נולד עם תכונות שונות. עם אפי אחר. במשפחה אחרת. עם גוף אחר. בגריאות אחרת. כך שגם אם נתן לשני אנשים אותה משרה, כל אחד יעשה אותה אחרת ויחנה אותה אחרת. ולכן, כל מי שטוען שכלם שווים. הוא אינטרסנט. הוא יודע שזה לא אמת. כך ראינו גם ברוסיה הקומוניסטית. עד כדי כך שהבדיחה הרווחת הייתה כי ברוסיה כלם שווים. אך יש כאלו ששוים יותר. פמובן, שגם בטענתם יש סתירה מנה ובה. שכן אם לטענתם כלם שווים, מדוע הם רוצים להיות כהנים. לפי טענתם לא אמורים להיות כהנים בעם ישראל. כיון שכלם קדושים באותה דרגה. אך כך הוא טבעו של הרודף אחר הכבוד. הוא משחד. ואינו רואה כראוי. ועל כך נאמר "כי השחד יעור עיני חכמים". מפיון שבסיס המחלקת היה שקר שהצג האמת, ענשם של עדת קרח הוא שהם מסתובבים ונשרפים בגיהנום וזעקים "משה אמת ותורתו אמת ואנחנו בדאים".

חושן משפט- הרב יצחק פריי

'משולחן בית הדין'

שאלה: יהונתן רוצה לשפר דירה באזור מבקש. אחרי חפושים רבים מצא יהונתן דירה. אלא שדמי השכירות גבוהים בהרבה מהמקבל. לפיכך שאל יהונתן האם יש דין אונאה בשכירות. וכן האם במדה והוא מסכים לסכום, האם הדבר מתר או שמא אסור לשפר את הדירה בסכום גבוה בהרבה מדמי השכירות המקבילים. תשובה: בשולחן ערוך חלק חשון משפט סימן רכז סעיף כט מופיע: "אלו דברים שאין להם אונאה העבדים והשטרות והקרקעות וההקדשות אפי' מר שנה אלף בדינר או שנה דינר באלף אין בהם אונאה".

חיוק לנשמה

'משקל התפילה'

אישה ענייה נכנסה לחנות מכולת, ניגשה לבעל המקום ושאלה בעדינות: "בעלי חולה, יש לנו שבעה ילדים שצריכים לאכול, האם אוכל לקחת מספר מצרכים ואשלם ברגע שאוכל?" בעל המכולת הביט וסירב בעדינות. "אנא אדוני! אני אביא לך את הכסף ברגע שאוכל, חמול עליי ועל משפחתי." בעל המקום אמר לה: "איני יכול לתת לך בהקפה, אנא ממך עיזבי את החנות." בסמוך אליהם עמד אחד מהלקוחות ששמע את השיחה. ניגש הלקוח ואמר: "אני אתן לה את כל מה שהיא צריכה למשפחתה." באי נעימות שאל בעל המכולת את האישה: "האם יש לך רשימת קניות?" "כן אדוני" השיבה האישה. אם כן, הניחי את רשימת המצרכים על המשקל. כמה שתשקול הרשימה ישקלו המצרכים שאתן לך." האישה היססה לרגע, הרכינה את ראשה, הוציאה פיסת נייר מתוך ארנקה, כתבה בה משהו והניחה אותה בזהירות על המשקל. עיני החנווני והלקוח נפקחו בתדהמה - המשקל נטה כלפי מטה ונשאר כך. תוך כדי התבוננות במשקל, אמר החנווני לאישה: "אני לא מאמין". הלקוח חייך בזמן שהחנווני החל להניח מצרכים על צידו השני של המשקל, אך המשקל לא התאזן. המשיך החנווני להניח מצרכים עד שהמשקל לא הכיל יותר. בעל המכולת עמד מבוייש ומסוקרן. נטל את פיסת הנייר מהמשקל והביט בה בתדהמה. זו לא הייתה רשימת קניות, זו הייתה תפילה... "ריבוננו של עולם, רק אתה יודע למה אני זקוקה, אני משאירה זאת בידך."

החנווני נתן לאישה את המצרכים שאסף לה ועמד בדממה. לאחר שעות מספר גילה החנווני שהמשקל היה שבור... רק הקב"ה יודע כמה שוקלת תפילה... ישנן פעמים בהן אנו חסרי אמונה, "איך אפשר לשנות את המצב בו אנו נמצאים?" שואלים את עצמנו. ואכן לא ניתן לשנות את המצב אם אתה בעצמך לא מאמין שניתן. יסוד התפילה היא האמונה, אמונה שאפשר להפוך את הגלגל, להטות את הכף, לצאת מבור עמוק אל הר גבוה. בורא עולם הוא כל יכול, רק תאמין בכוח הזה שיש לו, תתפלל ותראה ישועות. למשקלה של התפילה אין שיעור, רק בורא עולם יודע כמה שווה תפילה, מה הערך שלה וכמה היא יכולה להטות את כף המאזניים לטובתך... "עיקר האמת של השם יתברך הוא, שרחמיו וחסדיו אינם כלים לעולם. יהיה איך שיהיה, תמיד מועילים תפילה, תחנונים, צעקה ושועה לה' יתברך..." (ליקוטי הלכות) "כל הצרות שאיננו ניצולים מהן, המה מפני שאין אנו צועקים ומרבים בתפילה עליהן. כי לו התפללנו ושפכנו שיח לפני הקב"ה, בודאי לא ישובו תפילותינו ובקשותינו ריקם. ולא יסתפק האדם במה שמתפלל תפילת שמונה-עשרה שלוש פעמים בכל יום, אלא כמה פעמים ביום צריך לשפוך תפילות ובקשות בינו לבין עצמו כשהוא בביתו מעומק הלב" (ה'חפץ חיים', 'לקוטי אמרים') תפילה יכולה להניח אותך במקום אחר בחיך, במקום לבכות למה הגעת למקום שהנך נמצא בו, תבכה לבורא שיראה לך את היציאה ממנו... רונן קרתא

חברי הקהילה שואלים

והנה שוב באה התורה ואומרת: **"עצור!"** - ראי שית ערסיתכם חלה תרימו תרומה..." (במדבר טו כ). בני היקר, בתי היקרה! דעו לכם כי גם בעבודות הבית הפשוטות לכאורה, בביתכם שלכם - במקום שהכל כביכול כבר בשליטתכם, גם כאן - שום דבר אינו מובן מאליו, ובלי סיעתא דשמיא, דבר לא יצליח בידיכם! וכבר אמר אחד מגדולי המוסר: "עם סיעתא דשמיא - אפשר לחצות יבשות ואוקיינוסים, אך בלי סיעתא דשמיא - אי אפשר לעבור אף את מפתן הדלת..."

לכן, בראש ובראשונה תרימו מן העיסה תרומה לה', ובכך תבינו ותפנימו, כי ה' יתברך הוא הנותן לכם כח לעשות חיל, גם לאיש - בעבודתו בחוץ, בשדה, וגם לאשה - בעבודתה בבית. "כי מִמָּךְ הַכֹּל, וּמִיָּדְךָ נִתְּנוּ לַה' (דברי הימים א כט יד)

אם מפנימים אנו את המסר העצום הטמון במצוות יקרות אלו, ומגיעים אנו להכרה ברורה בהשגחת ה' עלינו, אזי ודאי שכדאי גם כדאי לעולם שייברא בזכות מצוות אלו. כפי שכותב הרמב"ן ז"ל (שמות יג טז): "וכוננת כל המצוות שנאמין באלקינו, ונודה אליו שהוא בראנו... ואין ה' יתברך חפץ בזה העולם, מלבד שידע האדם ויודה לאלקיו שבראו".

מצות המעשרות, כאמור - מביאה לידי ברכה ושפע ביבול שבשדה, מכיון שכאשר אדם מחבר את הקב"ה אל עבודתו, אזי ה' יתברך משפיע עליו שפע.

ומנגד, מצות הפרשת חלה, מביאה את הברכה בתוך הבית פנימה. כאשר האשה, בפעולותיה בבית, מתקשרת עם בורא עולם ומאמינה בברכת ה' והשגחתו המלווה אותה, אזי שולח ה' ברכה ושפע בביתה ובמעשי ידיה".

הוא שאמרו חז"ל (שבת לב:): "בעוון חלה - אין ברכה במכונס [בבית]... ואם נותנים חלה מתברכים, שנאמר (יחזקאל מד ל): "וְרֵאשִׁית עֲרִיסוֹתֵיכֶם תִּתְּנוּ לַיהוָה, לְהֵיחֹס בְּרַכָּה אֶל בֵּיתְךָ".

לא לחינם כתב בזוהר הקדוש (רעיא מהימנא קע"ד) מצווה להפריש חלה, ושיעור הפרשת חלה היא מ"ג ביצים וחומש, וזה בדיוק גמטריא חלה, והחומש זה אֶחָד מִחֲמִשִּׁים, שְׁהוּא ו'. וְזֶה סִימָן מַג'וּ, שְׁהוּא מִיבָא לְגַבְרִיא לְנוֹרִיא ל'. חֲלָה - שְׂכִינָה. שְׂבָמְקוֹם שְׂמֵלְאִיכֶם אֶלָּה שָׁם - הָאֲבוֹת שָׁם. וּבְמָקוֹם שְׁהָאֲבוֹת שָׁם - שְׂכִינָה שָׁם.

לחוש לכן, מותר. ולכן מותר להשתמש בשבת בבקבוק מים חמים כשהוא סגור היטב. (כיון שרגלים בזה גם הבריאים וכיעו"ש). (שם עמוד פ"ט).

יא אסור לרחוץ פניו ידיו ורגליו בדבר שהוא בודאי משיר את השיער, כגון "אהלא", ואף על פי שאינו מתכוין להשיר שיער אסור, משום דהוי פסיק רישיה, והנוטל שיער מגוף האדם חייב משום גוזל. ומותר לרחוץ ולחוף את הידיים עם עפר לבונה פלפלין ועפר יסמין ובמי זיתים ובמי לימון, ואינו חושש שמא ישיר שיער, מפני שאינו מתכוין לכן, ודבר שאינו מתכוין מותר. ואם עירב "אלהא" עם עפר הפירות והרוב מהאהל אסור. [ולענין "סבון" ראה בהלכות סחיטה הלכה כ"ח]. (שם עמוד צ').

יב מותר לרחוץ פניו וידיו במי בושם, ואין לחוש משום שהוא מוליד ריח טוב בבשרו. (מפני שריח מי בושם שבבשר האדם אינו מתקיים, דזיעה מעברא ליה). (שם עמוד צ"ב).

מעשרה פירות של חברו. כמה טרח ועבד, במקצועיות ובמומחיות ידע לעשות בכרם את הפעולות הנכונות בעיתוי המדויק, ועכשיו הגיע הזמן ליהנות מן הפירות!

והנה מצווה אותו התורה: "רֵאשִׁית בְּפוּרֵי אֲדָמָתְךָ תָּבִיא בֵּית ה' אֱלֹהֶיךָ" (שמות כג יט). דע לך, כי היבול אינו שלך, לא כוחך ועוצם ידך עשו לך את החיל הזה - זכור נא את ה' אלוֹקֶיךָ, כי הוא - ורק הוא, הנותן לך כח לעשות חיל. הוא הוריד את הגשמים והזריח את השמש, הוא הצמיח את הזרע הקטן והרקוב שהיה באדמה, וגידל לך ממנו עץ לתפארת, הוא נתן טעם משובח בפירות, והוסיף גם צבע משובב עין. האם קיימת באיזשהו מקום בעולם - מעבדה לייצור פירות באופן מלאכותי? לא ולא! גם מתכנתי המחשבים המתוחכמים ביותר, והמעבדות המתקדמות ביותר - לא יכולות ליצור דבר כזה "פשוט", שנקרא "פרי". רק הבורא יתברך בנפלאותיו עושה זאת!

המסר הזה חוזר על עצמו גם במצוות תרומות ומעשרות, בבוא האדם לקצור את ראשית תבואתו - "רֵאשִׁית דְּגָנְךָ תִּירְשֶׁךָ וְיִצְהַרְךָ... תִּתֵּן לוֹ" (דברים יח ד). שוב תזכור, שאין אתה אדון על שלך, אלא ה' הוא בעל הבית האמיתי, ולפני שאתה מתחיל ליהנות מן התבואה, עליך להפריש תרומה ומעשר לשמו.

והנה סוף סוף מביא האדם את התבואה הביתה, מגיש אותה בשמחה לאשתו שתכין ותאפה עבורו ועבור משפחתו מיני מאפה טובים. כאן זה כבר משהו אחר! כאן כבר הכל בשליטה! אשתי היקרה כה מומחית היא באפייה, הלחם היוצא תחת ידיה הוא משובח מאין כמוהו. כאן כבר אינני תלוי לא בגשם ולא בשמש, אינני נתון לחסדים, כאן בתוך ביתי, אני בעל הבית! - כך הוא חושב בלבו, במודע או שלא במודע.

לוקחת האשה את החיטה, טוחנת ממנה קמח, שמה בקערה ומוסיפה את החומרים המתאימים - הכל במינון המדויק, במומחיות רבה! הנה הבצק כבר תפח כה יפה, הוא מוכנס לתנור, והריח הנעים של הלחם האפוי מתפשט בבית... - אכן, אשת חיל. בשמחה היא מוציאה את הלחמים הטריים מן התנור, ותחושת סיפוק ממלאת אותה. סוף כל סוף, אין זה סתם לחם של אנג'ל, זה לחם שהיא אפתה והכינה בעשר אצבעותיה...

כשהיא כבויה, ונדלקת בשבת על ידי השעון שבת, ונתחממו המים, וכדו'. שמותר לרוחץ בהם פניו ידיו ורגליו. (ושם עמוד פ"ז).

ח מי שרגיל להתרחץ כל גופו מידי יום ביומו, ואם לא יתרחץ בשבת בכל גופו "יצטער מאוד", מותר לו לרחוץ את כל הגוף גם בשבת במים שהוחמו מערב שבת, ובלבד שיזהר שלא יסחט שערוותיו. (שם עמוד פ"ח).

ט [והרוחץ פניו שיש לו זקן, או הטובל בשבת, יזהר שלא יסחוט את המים שבשערות הזקן. ומותר למי שטובל בשבת לנגב במגבת את פניו וראשו, ואפילו שעל ידי הניגוב נסחט מן השיער, הוי סחיטה כלאחר יד, וגם המים הנסחטים הולכים לאיבוד, ולכן מותר. ומכל מקום לא ינגב בחוזק יד אלא בנחת לאט לאט עד שיבלעו המים שבשערות במגבת]. (שם עמוד צ').

י אסור לתת על בטנו בשבת כלי שיש בו מים חמים, שמא ישפכו על רוב גופו ונמצא כרוחץ במים חמים בשבת, ואפילו בחול אסור לעשות כן מפני הסכנה, שפעמים שהם רותחים. ואם הכלי סגור היטב ואין

בשבוץ שעבר הזכרנו כמה הלכות במצוות הפרשת חלה, שבזמן שישראל נמצאים בארץ היא מצווה מן התורה, ובימינו המצווה מדברי חכמים שמי שלשה בצק כשיעור (לדעת מרן הרב עובדיה זצוק"ל 1,560 גרם), צריכה להפריש חלה, ובזמנינו הרבה מחפשות ללוש בצק בכדי לזכות להפריש חלה, האם יש עניין בזה?

הפרשת חלה מביאה לאמונה ובטחון בה' יתברך:

במדדש (רבה בראשית א') נאמר - אמר רב הונא בשם רב מתנה: בשביל שלושה דברים נברא העולם: בשביל חלה, בשביל מעשרות, ובשביל ביכורים. מניין? שנאמר: "בראשית ברא אלקים את השמים ואת הארץ", דהיינו בשביל חלה, מעשרות וביכורים שנקראו ראשית, ברא הקב"ה את העולם. כמו שאמרו חז"ל: אין ראשית אלא חלה, שנאמר (במדבר טו): "ראשית עריסותיכם". ואין ראשית אלא מעשרות, שנאמר (דברים י"ח): "ראשית דגנך". ואין ראשית אלא ביכורים, שנאמר (שמות כג): "ראשית בכורי אדמתך".

נתינת תרומות ומעשרות, הביכורים והפרשת החלה, הם המחזקות אצלנו את הידיעה הברורה כי ה' יתברך הוא הנותן לנו כח לעשות חיל, ובפרט הפרשת החלה שהיא נעשית תוך הבית פנימה, האשה טרחה ועמלה להכין וללוש את הבצק, את החתיכה הראשונה ראשית מפרישה לכבוד ה' יתברך, ואע"פ שהיום החלה אינה ניתנת לכהן אלא נשרפת, בכל מקרה כשמפרישה הראשית שלה מראה ומגלה שהכל שייך לה' יתברך.

נביא כאן דברים נפלאים שכתב בספר מצוות הארץ (הרב דוד שלום נקי שליט"א) וכשנפנים הדבר ונקיים כפי שדברנו כבר כמה פעמים את המצווה, לא כמצוות אנשים מלומדה אלא בהבנה אזי המצווה תהיה מושלמת, "טרח אדם ונטע כרם מהפירות החביבים ביותר [שבעת המינים, שנשתבחה בהם ארץ ישראל], הוא מחכה ומצפה לראות יבול יפה. והנה לאחר ציפיה ארוכה מתחילים להתגלות הפירות הראשונים. כמה משובבי עין ולב הם! הנה כבר רוצה הוא להושיט את ידו אל הפרי, לבדך 'שהחיינו' בהתרגשות, להביאו אל פיו, ליהנות מטעמו, ויותר מכך - ליהנות מיגיע כפיו. הרי אין אלו סתם פירות מהשוק, אלא פירות שהוא עמל וטרח עליהם בעשר אצבעותיו! וכבר אמרו חז"ל, שאדם חפץ בפרי אחד שלו יותר

המשך - מורנו ורבנו הלכה למעשה

[ויש מקילים בזה גם לאנשים לטבול ביום שבת לפני תפילת שחרית, כשאי אפשר להם לטבול במים צוננים, ובתנאי שלא ישנה בתוך המקוה, אלא יטבול ויצא מיד. ויש פוסקים שהקילו על כל פנים לטבול במים פושרים, (לסמוך על הפוסקים שסוברים שבטבילת גופו במקוה לא גזרו כמו ברחיצה). ויש פוסקים שאסרו לטבול אפילו במים פושרים, ורק טבילה במקוה צונן התירו]. (שם עמוד ע"ח, פ"ד, פ"ה).

ז מים שהוחמו בשבת על ידי דוד שמש, אפילו אם פתחו את הברז בשבת להשתמש במים חמים שבהם, לרחיצת כלים וכיוצ"ב, שהדבר מותר, ונכנסו לתוך הדוד מים צוננים, ונתחממו גם בשבת, מותר לרחוץ בהם פניו ידיו ורגליו, שהואיל והוחמו בהיתר, דינם כמים שהוחמו מערב שבת שמותר לרחוץ בהם פניו ידיו ורגליו. [והוא הדין במים שהוחמו על ידי שעון שבת, (א"ה: בדרך היתר כגון מים שנתבשלו מערב שבת ונתקררו. ובשבת מניחם על הפלאטה של שבת,

כי התורה כוללת את כל הטובות שבעולם...

חייב אדם לקבוע זמן ללימוד תורה כל יום שיעור תורה ביביע אומר